

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za kroatistiku					akad. god.	2023./2024.
Naziv kolegija	Uvod u teoriju jezika					ECTS	
Naziv studija	Studij hrvatskoga jezika i književnosti						
Razina studija	☒ preddiplomski	☐ diplomski	☐ integrirani		☐ poslijediplomski		
Godina studija	☒ 1.	☐ 2.	☐ 3.	☐ 4.	☐ 5.		
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni	☒ I.	☐ II.	☐ III.	☐ IV.	☐ V.	☐ VI.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij	☐ izborni kolegij	☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela			Nastavničke kompetencije	☒ DA ☐ NE
Opterećenje	2	P	2	S	V	Mrežne stranice kolegija	☒ DA ☐ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	dv. 241, čet. 10-12 P dv. 241. pet. 10-12 S		Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			hrvatski	
Početak nastave	5. 10. 2023.			Završetak nastave		26. 1. 2024.	
Preduvjeti za upis	-						
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Ante Periša						
E-mail	anperisa@unizd.hr			Konzultacije	Ut. 11-13 h Ili na e-poštu		
Izvođač kolegija	Izv. prof. dr. sc. Ante Periša						
E-mail	anperisa@unizd.hr			Konzultacije			
Suradnici na kolegiju							
E-mail				Konzultacije			
Suradnici na kolegiju							
E-mail				Konzultacije			
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ samostalni zadaci	☒ seminari i radionice ☐ multimedija i mreža	☐ vježbe ☐ laboratorij	☐ obrazovanje na daljinu ☐ mentorski rad	☐ terenska nastava ☐ ostalo		
Ishodi učenja kolegija	<p>Nakon položenog ispita student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovladati osnovnim znanjem i pojmovljem iz područja jezikoslovlja; - znati glavne svjetske i europske jezične porodice; - razumjeti problematiku i osnovne teorije o nastanku jezika; - znati osnovne činjenice iz povijesti jezikoslovlja; - Samostalno napisati seminarski rad prema osnovnim metodološkim pravilima 						
Ishodi učenja na razini programa	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti opću lingvistiku kao znanstvenu disciplinu • razlikovati jezične porodice i njihove predstavnike 						
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave ☐ praktični rad	☒ priprema za nastavu ☐ eksperimentalni rad	☒ domaće zadaće ☐ izlaganje	☐ kontinuirana evaluacija ☐ projekt	☐ istraživanje ☒ seminar		
Uvjeti pristupanja ispitu	☒ kolokvij(i) ☒ pismeni ispit ☒ usmeni ispit ☐ ostalo:						
	<p>- Redovito pohađanje nastave (minimalno 70% nazočnosti na predavanjima i seminarima da se ostvari pravo potpisa i pristupanja ispitu), izrada i (ili) izlaganje seminarskog rada.</p> <p>- Studenti jednopredmetnog studija su obvezni izraditi seminarski rad, koji bi trebao obuhvaćati 10-15 kartica teksta (Times New Roman 12, pored između redaka i odlomaka 1,5).</p>						

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok	☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova	8. 2. 2024. u 10 sati 22. 2. 2024. u 10 sati		
Opis kolegija	Na kolegiju se obrađuju osnove za svako bavljenje jezikom: Fenomen jezika. Funkcije (uloge) jezika. Povijesni i problemski pregled problematike jezika počevši od najstarijih tragova, preko antike, srednjega vijeka, 19. i osobito 20. stoljeća. Fenomen pisma. Jezična raznolikost i srodnost. Jezična karta svijeta i osobito Europe. Temeljno lingvističko pojmovlje.		
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<p>PREDAVANJA</p> <ol style="list-style-type: none"> Uvod u teoriju jezika. Određenje predmeta. Jezik, teorija, lingvistika. Polazne definicije temeljnih pojmova. Fonologija, morfologija, sintaksa, semantika. Temeljne postavke o jeziku s raznih vidova. Funkcije jezika. Jezična raznolikost svijeta Prvi opisi jezika drevnih civilizacija. Pisma i jezici svijeta. Jezične skupine s posebnim osvrtom na balto-slavensku skupinu. Pismo. Razvoj pisma. Promišljanja o podrijetlu jezika, glotogonijske teorije u odnosu na tumačenja antičkih filozofa. Velike lingvističke tradicije: indijska, kineska, hebrejska, arapska, antička. Promišljanja o jeziku do XIX.st. Razmišljanja o jeziku u staroj Grčkoj i Rimu. Afirmacija i prvi opisi nacionalnih jezika u razdoblju humanizma i renesanse. Logička koncepcija jezika i univerzalna gramatika iz razdoblja prosvjetiteljstva. Proučavanje jezika u XIX. st. Prvi opisi sanskrta u Europi koji su prethodili utemeljenju poredbene gramatike. Usporedba jezika kao predmeta kojim jezikoslovlje stječe autonomnost. Filozofija jezika W. von Humboldta i njezin utjecaj na razvoj (suvremene) lingvistike. Mladogramatičari. Strukturalizam u lingvistici potkraj XIX. st i u prvim desetljećima XX. st. Pojam struktura u jezikoslovlju. F. de Saussure. Jezični znak. Modeli jezičnog znaka. Temeljne značajke lingvistike u XX. st. (<i>Nestrukturna</i> i strukturalna lingvistika). Ženevska škola. Praški lingvistički krug. Funkcionalizam Andréa Martineta. Glosematika. Transformacijsko-generativni pristup N.Chomskog.Europski strukturalizam – američka lingvistika Genetsko-tipološka lingvistika Interdisciplinarnost lingvistike. Sociolingvistika. Psiholingvistika. Antropološka lingvistika. Fonologija, morfologija, sintaksa, semantika. Jezik i mišljenje. Pogled na svijet. Humboldt . Sapir-Whorf. Višejezičnost i izumiranje jezika Univerzalni i umjetni jezici <p>SEMINARI</p> <ol style="list-style-type: none"> Uvod u kolegij. Teorija jezika. Područje i predmet. Podjela seminarskih tema. Upoznavanje studenata s obvezama u okviru kolegija. Jezična raznolikost i srodnost. Genealoška i tipološka klasifikacija. Jezici svijeta (Euroazija, Afrika, Australija, Amerike) Jezici u Europi. Rimski gramatičari Prva zanimanja za sanskrt; Prosvjetiteljsko razdoblje Suvremena lingvistika i njezine discipline. Temeljni pojmovi i nazivi. Fonetika i fonologija. Grane fonetike. Glasovi i njihova podjela prema akustičkim i artikulacijskim svojstvima. Slog. Sinkronijska i dijakronijska fonologija. Fonem i alofon. Distinktivna obilježja. Segmentni fonem. Suprasegmentna obilježja. Morfo(f)nologija. Grafem. Ortoepija. Ortografija. Transkripcija. Transliteracija. Morfologija. Morfem, morf, alomorf. Vrste morfema. Leksičko i gramatičko značenje. Tvorba riječi. Gramatičke kategorije. Vrste riječi. Sintaksa. Sintagma. Rečenica. Tekst/diskurs. Tipovi gramatičkih odnosa: sročnost, upravljanje, pridruživanje. Razdioba rečenica. Gramatička, obavijesna i sadržajno-semantička struktura rečenice. Semantika. Razvojni pravci semantike. Značenjski odnosi		

	<p>u semantičkom polju (sinonimija, homonimija, antonimija, polisemija). Denotacija i konotacija</p> <p>11. Semantika. Temeljni pojmovi i nazivi</p> <p>12. Verbalna i neverbalna komunikacija. Neverbalni kod</p> <p>13. Interdisciplinarnost lingvistike. Pragmalingvistika. Sociolingvistika. Tekstna lingvistika</p> <p>14. Pismo.</p> <p>15. Nestajanje jezika. Očuvanje i uskrnuće jezika.</p>					
Obvezna literatura	<p>1. Glovacki – Bernardi i dr., <i>Uvod u lingvistiku</i>, Školska knjiga, Zagreb 2007.</p> <p>2. Ivić, M., <i>Pravci u lingvistici</i>, 9. Izd., Beograd, 2001.</p> <p>3. Škiljan, D., <i>Pogled u lingvistiku</i>, Zagreb 1994.</p> <p>4. Trask, R. L., <i>Temeljni lingvistički pojmovi</i>, Školska knjiga, Zagreb 2005.</p>					
Dodatna literatura	<p>- <i>Atlas jezika</i>, Varaždin 2004.</p> <p>- U. Eco, <i>U potrazi za savršenim jezikom</i>, Zagreb, 2004.</p> <p>- Hagège, C., <i>Zaustaviti izumiranje jezika</i>, Disput, Zagreb 2008.</p> <p>- W. v. Humboldt, <i>O raznolikosti gradbe ljudskih jezika...</i>, Zagreb 2010.</p> <p>- R. Matasović, <i>Jezična raznolikost svijeta: podrijetlo, razvitak, izgledi</i>. Algoritam, Zagreb 2005.</p> <p>- R. Matasović, <i>Uvod u poredbenu lingvistiku</i>, Matica hrvatska, Zagreb 2001.</p> <p>- R. Matasović, <i>Lingvistička povijest Europe</i>, Matica hrvatska, Zagreb 2016.</p> <p>- De Saussure, Ferdinand, <i>Tečaj opće lingvistike</i></p>					
Mrežni izvori						
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☐ završni pismeni ispit	☐ završni usmeni ispit	☒ pismeni i usmeni završni ispit		☐ praktični rad i završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zadaće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☒ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	40% kolokvij, 40% završni ispit, 20% seminar					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	/postotak/	% nedovoljan (1)				
	50	% dovoljan (2)				
	63	% dobar (3)				
	75	% vrlo dobar (4)				
	90	% izvrstan (5)				
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	<p>Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]</p> <p>Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijeком dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>.</p>					

	<p>U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi. <i>/izbrisati po potrebi/</i></p>
--	--